

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 32

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 18 ianuarie 2002

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 304 din 8 noiembrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 privind organizarea activității de asistență medicală și psihologică a personalului din transporturi cu atribuții în siguranța circulației și a navigației și înființarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor	1-3		5-9
Decizia nr. 305 din 8 noiembrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere.....	3-5		
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
		1.331/2001. — Hotărâre pentru aprobarea Contractului-cadru privind condițiile acordării medicamentelor cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu și a Contractului-cadru privind condițiile acordării dispozitivelor medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice, în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate.....	10-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 304 din 8 noiembrie 2001

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (3)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 privind organizarea activității
de asistență medicală și psihologică a personalului din transporturi cu atribuții în siguranța
circulației și a navigației și înființarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor**

Nicolae Popa — președinte
Costică Bulai — judecător
Nicolae Cochinescu — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Petre Ninosu — judecător
Lucian Stângu — judecător
Ioan Vida — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 privind organizarea activității de asistență medicală și psihologică a personalului din transporturi cu atribuții în siguranța circulației și a navigației și înființarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor, excepție ridicată de Societatea Comercială „Psiho Vest” — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 191/2001 al Curții de Apel Oradea.

La apelul nominal se prezintă Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, prin Anca Marin, lipsind

autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul părții prezente solicită acordarea unui nou termen de judecată pentru imposibilitatea de prezentare a consilierului juridic, depunând la dosarul cauzei delegația de reprezentare în fața altei instanțe de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea cererii de amânare a judecării cauzei.

Curtea, deliberând, respinge cererea privind amânarea judecării cauzei.

Reprezentantul Ministerului Public, considerând că dispozițiile legale criticate nu încalcă prevederile constituționale invocate, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 februarie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 191/2001, **Curtea de Apel Oradea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 privind organizarea activității de asistență medicală și psihologică a personalului din transporturi cu atribuții în siguranța circulației și a navigației și înființarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Psiho Vest” — S.R.L. din Oradea.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție, conform cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. Or, se arată în continuare, în baza dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 Ministerul Transporturilor a emis Ordinul nr. 412 din 8 iunie 2000, potrivit căruia examinările psihologice urmează să se facă numai în unitățile specializate din rețeaua ministerului respectiv, situație în care se ajunge „la practicarea unei concurenței neloiale, prin atragerea și orientarea clientelei numai în această direcție, urmărind astfel eliminarea altor agenți economici, care au și ei acest obiect de activitate”.

Curtea de Apel Oradea, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 sunt neconstituționale. Se arată, în acest sens, că „examinările medicale și psihologice sunt activități de prestări servicii intelectuale și astfel intră în sfera activității comerciale, iar aceste servicii se prestează prin forma organizată de societăți comerciale”. De asemenea, se susține că prin textul de lege criticat „se restrânge sfera de exercitare a acestor prestații numai în favoarea specialiștilor încadrați în unitățile sanitare din cadrul Ministerului Transporturilor, excluzând posibilitatea ca specialiștii, indiferent de pregătirea lor și condițiile îndeplinite, să poată efectua aceste servicii”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată că, spre deosebire de activitatea de transport care constituie o activitate comercială, controlul medical și psihologic al personalului din transporturi nu constituie o asemenea activitate, cu atât mai mult cu cât nu are ca scop realizarea unui profit. Avizele medicale și psihologice de aptitudine pentru funcțiile ținând de siguranța circulației se validează și se eliberează nu de agenții economici aflați în relații de concurență comercială, ci de către comisiile medicale și

psihologice din policlinicile și spitalele din rețeaua sanitară a Ministerului Transporturilor, constituite în acest scop. În fine, se arată în punctul de vedere al Guvernului, având în vedere interesul public major ocrotit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998, că activitatea medicală și psihologică pentru personalul din transporturi cu atribuții în siguranța circulației se finanțează — potrivit art. 7 din ordonanță — de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor. Guvernul apreciază, în aceste condiții, că dispozițiile criticate nu împiedică pe autorul excepției să își desfășoare în continuare activitatea comercială, potrivit obiectului acesteia și în raport cu „clientela”, formată în condițiile economiei de piață.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 privind organizarea activității de asistență medicală și psihologică a personalului din transporturi cu atribuții în siguranța circulației și a navigației și înființarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 27 noiembrie 1998. Aceste dispoziții au următorul conținut: „*Dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la alin. (1) și (2) se face prin avize de aptitudine medicală și psihologică, eliberate în urma examinării medicale și/sau psihologice efectuate în unitățile aparținând rețelei sanitare a Ministerului Transporturilor.*”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste prevederi legale contravin prevederilor art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție, potrivit cărora „*Statul trebuie să asigure: a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată pentru considerentele ce urmează.

Efectuarea transporturilor de călători și mărfuri în condiții de siguranță deplină a circulației impune crearea unui cadru juridic unitar, necesar atât pentru organizarea activității de asistență medicală și psihologică de specialitate pentru personalul cu atribuții în siguranța circulației și navigației, cât și pentru asistența medicală curentă acordată întregului personal din transporturi.

Sistemul organizat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 are un caracter „închis”, în care activitățile de asistență medicală și psihologică se desfășoară ca o expresie a dreptului la ocrotirea sănătății, garantat prin art. 33 din Constituție. Unitățile din transporturi ce folosesc personal care concurează la siguranța circulației — unități ce funcționează fie în subordinea, fie sub autoritatea ministerului de resort — sunt obligate să asigure prezentarea personalului respectiv la examinarea periodică și să respecte recomandările unităților sanitare, înscrise în avizele medicale și psihologice de aptitudine, privind menținerea sau retragerea din funcție [art. 6 alin. (2) din ordonanță]. În cadrul acestui sistem, în care

Ministerul Transporturilor finanțează întreaga activitate cu fonduri primite de la buget, unitățile medicale ce asigură asistența sunt — și ele — unități din sistemul ministerului respectiv. Aceasta cu atât mai mult cu cât ministerul are răspunderea generală a siguranței circulației și a navigației și trebuie să dispună de totalitatea pârghiilor organizatorice care să-i asigure suportul acestei răspunderi. Beneficiarii nemijlociți ai activităților astfel organizate nu au calitatea de

„clienți”, întrucât nu ne aflăm în prezența unor raporturi de drept comercial, ale economiei de piață, în care statul să vegheze la libera exercitare a concurenței. Așa fiind, nu se poate susține că activitatea de control medical și psihologic al personalului din transporturi, având scopul de a asigura siguranța circulației, ar constitui o activitate comercială și astfel ar fi încălcate dispozițiile art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/1998 privind organizarea activității de asistență medicală și psihologică a personalului din transporturi cu atribuții în siguranța circulației și a navigației și înființarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor, excepție ridicată de Societatea Comercială „Psiho Vest” — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 191/2001 al Curții de Apel Oradea.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 noiembrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 305

din 8 noiembrie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrotel Lukoil” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 8.746/1999 al Tribunalului București — Secția comercială.

La apelul nominal se prezintă avocații Antonie Iorgovan și Viorel Anghel, în calitate de reprezentanți ai Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. din București, lipsind autorul excepției și Societatea Comercială „Petromidia” — S.A. din Năvodari, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent informează completul de judecată că la dosarul cauzei s-a depus o cerere din partea Societății Comerciale „Petrotel Lukoil” — S.A. din Ploiești, prin care se solicită amânarea judecării cauzei în vederea angajării unui apărător.

Reprezentanții Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. din București solicită respingerea cererii de amânare a judecării cauzei.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune cererii formulate de autorul excepției.

Curtea, deliberând, respinge cererea privind amânarea judecării cauzei.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentanții Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. din București solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, susținând că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 nu încalcă prevederile constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public, considerând că dispozițiile ordonanței atacate sunt în concordanță cu prevederile art. 15 alin. (2), art. 21, art. 41 alin. (1), art. 49, art. 51, art. 135 alin. (1) și (6) și ale art. 134 alin. (1) și (2) din Constituție, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 mai 2001, pronunțată în Dosarul nr. 8.746/1999, **Tribunalul București — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 privind constituirea și utilizarea**

Fondului special pentru produse petroliere, ridicată de pârâta Societatea Comercială „Petrotel Lukoil” — S.A. din Ploiești în litigiul având ca obiect cererea Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. din București de obligare a acesteia la plata contravalorii unei cantități de țigete din import și a penalităților de întârziere.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că: ordonanța criticată „desființează retroactiv fuziunea prin absorbție a Companiei Române de Petrol de către Societatea Națională a Petrolului «Petrom» — S.A.” — operație juridică efectuată la data de 15 iulie 1997 —, încălcându-se astfel principiul neretroactivității legii, consacrat prin art. 15 alin. (2) din Constituție; „utilizarea Fondului constituit, pentru acoperirea obligațiilor de plată aferente fostei Companii Române de Petrol, determină ineficiența hotărârilor judecătorești pronunțate în litigiile având ca obiect plata datoriilor acesteia”, încălcându-se prin aceasta art. 21 din Constituție, privind accesul liber la justiție; prin dispozițiile ordonanței, „S.C. «Petrotel Lukoil» — S.A., în calitate de persoană de drept privat, este obligată să facă plăți pentru a acoperi datoriile unei alte persoane juridice de drept privat (Societatea Națională a Petrolului «Petrom» — S.A.) către un terț (S.C. «Petrolimportexport» — S.A.)”, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 41 alin. (1) teza întâi și ale art. 135 alin. (1) și (6) din Constituție, privind regimul juridic al proprietății; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000 este neconstituțională deoarece „producătorilor și procesorilor din domeniul petrolier le-a fost restrâns dreptul de proprietate asupra bunurilor aflate în patrimoniul lor, restrângere determinată de necesitatea acoperirii unor datorii ale unei societăți comerciale, iar nu de situațiile excepționale prevăzute expres de art. 49 alin. (1) din Constituție”; prin dispozițiile sale ordonanța contravine art. 51 din Legea fundamentală, privind supremația Constituției, deoarece Guvernul nu a respectat „principiul neretroactivității, accesul liber la justiție și dreptul de proprietate”; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000 contravine „principiilor constituționale ale economiei de piață, consacrate în art. 134 alin. (1) și (2) lit. a), întrucât crearea Fondului special pentru produse petroliere are ca scop plata datoriilor Societății Naționale a Petrolului «Petrom» — S.A. către Ministerul Finanțelor, Petrolexport și Conpet, plată care se realizează de către societățile comerciale care produc și procesează țigete, ceea ce constituie o intervenție a statului în domeniul unor relații comerciale”.

Tribunalul București — Secția comercială și-a exprimat opinia că „în cauză nu există nici un motiv din cele prevăzute de art. 23 din Legea nr. 47/1992, pentru respingerea ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul a comunicat **punctul său de vedere** în sensul că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 nu contravin dispozițiilor constituționale invocate și, în consecință, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părții prezente și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, prevederile din Legea fundamentală invocate, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249 din 30 noiembrie 2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 647 din 12 decembrie 2000.

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că aceste prevederi legale contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2), privind neretroactivitatea legii, ale art. 21, privind accesul liber la justiție, ale art. 41 alin. (1) teza întâi, care reglementează protecția proprietății private, ale art. 49 alin. (1), referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 51, privind respectarea Constituției, ale art. 134 alin. (1) și (2) lit. a), referitoare la economia de piață și libertatea comerțului, precum și ale art. 135 alin. (1) și (6), privind regimul juridic al proprietății.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată următoarele:

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 249/2000 a fost înființat Fondul special pentru produse petroliere, având ca destinație acoperirea obligațiilor de plată ale fostei Companii Române de Petrol, neachitate la data de 13 noiembrie 2000, obligații care, potrivit art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/1997, au fost preluate de Societatea Națională a Petrolului „Petrom” — S.A. din București. Mecanismul de constituire a fondului prevăzut la art. 1 din ordonanță constă în includerea în prețul produselor petroliere livrate, benzină și motorină, obținute de producători sau rezultate din procesare, a unei sume fixe în lei reprezentând echivalentul sumei de 0,01 dolari S.U.A. Obligația de a calcula și de a vira sumele rezultate din aplicarea dispoziției legale menționate revine producătorilor și procesorilor persoane juridice cu sediul în România, indiferent de forma de organizare, natura capitalului și destinația produsului. Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. 2 și ale art. 7 aceste sume nu intră în baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată și reprezintă cheltuiul deductibil din punct de vedere fiscal.

I. Referitor la susținerea că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2), conform cărora „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile*”, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată deoarece nici una dintre dispozițiile ordonanței nu are un caracter retroactiv. Pe de altă parte, Curtea constată că obiectul ordonanței nu îl constituie modificarea statutului unor persoane juridice, astfel cum susține autorul excepției, ci crearea Fondului special pentru produse petroliere, destinat acoperirii obligațiilor de plată aferente fostei Companii Române de Petrol, obligații preluate la datoria publică conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/1997. Nici faptul că obligațiile de plată, la care se referă ordonanța criticată, au luat naștere anterior nu justifică susținerea că ordonanța se aplică retroactiv, aceste obligații de plată existând și continuând să producă efecte și la data emiterii ordonanței.

II. Curtea constată că este neîntemeiată și susținerea autorului excepției potrivit căreia dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 sunt neconstituționale prin raportare la prevederile art. 21 din Constituție, conform cărora „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept*”, deoarece prin ordonanța criticată nu s-a încălcat în nici un

fel dreptul producătorilor și procesorilor de produse petroliere ori al altor subiecte de drept de a se adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor lor subiective. Ordonanța are, pentru Societatea Comercială „Petrotel Lukoil” — S.A. din Ploiești, precum și pentru celelalte persoane juridice aflate în situația acesteia, efectul unei cauze legale de stingere a obligației de plată. Așadar, autoarea excepției nu se mai află în situația de a se apăra, pe cale judiciară, împotriva unei cereri de obligare la plata datoriei rezultate din importul de țiței, efectuat de fosta Companie Română de Petrol, iar, dacă totuși apreciază că s-ar afla într-o asemenea situație, nimic nu o împiedică să-și apere drepturile în fața instanței de judecată.

III. Analizând critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 41 alin. (1), teza întâi, care reglementează protecția proprietății private, ale art. 135 alin. (1) și (6), privind regimul juridic al proprietății, precum și ale art. 134 alin. (1) și (2) lit. a), referitoare la economia de piață și libertatea comerțului, Curtea constată că nici aceasta nu poate fi primită, întrucât din

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrotel Lukoil” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 8.746/1999 al Tribunalului București — Secția comercială.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 noiembrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 309

din 15 noiembrie 2001

referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală și ale art. 207 din Codul penal

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marioara Prodan	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală și ale art. 207 din Codul penal, excepții ridicate de Teodor Emilian Vasiliu, Mariana Ionescu și Sorin Dumitru Popescu în dosarele nr. 2.011/2000, nr. 4.397/2000

și, respectiv, nr. 4.887/2000 ale Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 325C/2001 și nr. 326C/2001 la Dosarul nr. 324C/2001.

Reprezentantul Ministerului Public arată că se impune conexarea dosarelor, în temeiul art. 164 din Codul de procedură civilă, întrucât acestea au ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate.

Curtea, în temeiul art. 16 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, raportat la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 325C/2001 și nr. 326C/2001 la Dosarul nr. 324C/2001.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate, considerând că dispozițiile art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală privind punerea în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, deoarece nu conțin dispoziții discriminatorii sau privilegii. De asemenea, se susține că aceste prevederi nu contravin nici dispozițiilor art. 1 alin. (3), privind statutul român, și nici celor ale art. 30 alin. (1) și alin. (2) din Constituție, referitoare la libertatea de exprimare. Se consideră că și dispozițiile art. 207 din Codul penal referitoare la proba verității sunt conforme cu prevederile constituționale, întrucât nu se încalcă prezumția de nevinovăție, prevăzută la art. 23 alin. (8), libertatea conștiinței, consacrată prin art. 29, libertatea de exprimare, garantată de art. 30, libertăți care, potrivit art. 30 alin. (6) și art. 54 din Constituție, trebuie exercitate cu bună-credință, fără a se încălca drepturile și libertățile celorlalți. Totodată se consideră că nu sunt încălcate nici prevederile art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la libertatea de exprimare. Se invocă, în final, jurisprudența Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 272 din 20 decembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 27 aprilie 2001, și Decizia nr. 56 din 22 februarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 29 martie 2001, prin care au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate referitoare la aceleași dispoziții legale. Întrucât nu au fost invocate elemente noi de natură a determina o reconsiderare a acestei jurisprudențe, se solicită respingerea excepțiilor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierile din 4 iunie 2001 și 21 iunie 2001 (pronunțate în dosarele nr. 4.397/2000, nr. 4.887/2000 și, respectiv, nr. 2.011/2000), **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală, precum și a celor ale art. 207 din Codul penal**, excepții ridicate de Mariana Ionescu, Sorin Dumitru Popescu și, respectiv, de Teodor Emilian Vasiliu.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate autorii acestora susțin că dispozițiile art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, privind egalitatea în drepturi, întrucât este „vădită inegalitatea în fața legii, cel puțin procedural, a jurnaliștilor“. De asemenea, se consideră că ambele texte de lege criticate încalcă drepturile și libertățile cetățenilor, garantate prin art. 1 alin. (3) din Constituție, precum și prevederile art. 11 și 20 din Constituție, raportate la art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (referitoare la dreptul la libertatea de exprimare), și, respectiv, art. 30 alin. (1), (2) și alin. (8) teza finală, privind libertatea de exprimare. Se consideră că aplicarea dispozițiilor privind procedura plângerii prealabile și jurnaliștilor (pentru infracțiunile prevăzute la art. 193, 205 și 206 din Codul penal) aduce atingere libertății de exprimare a acestora și, totodată, constituie o discriminare în raport cu alte categorii de cetățeni (judecători, procurori, notari, militari), care, tot „pentru fapte în legătură cu serviciul, se află în cercetări ale organelor

competente, altele decât instanțele, luni și ani de zile, iar de multe ori, pe baza acestor cercetări profesionale sunt exonerati de orice răspundere“. În ceea ce privește dispozițiile art. 207 din Codul penal, referitoare la proba verității, autorii excepțiilor consideră că acestea contravin prevederilor art. 30 alin. (8) teza finală din Constituție. Se arată că proba verității devine necesară unui jurnalist pentru disculparea pentru informația sau opinia exprimată, dar aceasta nu este posibilă, deoarece proba verității ar presupune dezvăluirea surselor de informare ale jurnalistului, care sunt protejate. Autorii consideră că art. 207 din Codul penal vine în contradicție, sub același aspect, cu prevederile art. 31 din Constituție, potrivit cărora dreptul persoanei de a avea acces la informație de interes public nu poate fi îngrădit.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opiniile asupra excepțiilor de neconstituționalitate, apreciază că acestea sunt neîntemeiate. Se consideră că textele de lege criticate nu contravin nici prevederilor art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece sunt în concordanță cu cerințele arătate în pct. 2 al art. 10 și sunt menite să protejeze morala, reputația sau drepturile altora. Aceste dispoziții, absolut necesare într-o societate democratică, permit persoanei vătămate în drepturile sale prin săvârșirea infracțiunilor de insultă, calomnie și amenințare să se adreseze instanței de judecată și atunci când faptele au fost săvârșite prin presă, constituind un mijloc de protecție a respectării moralității, reputației persoanei, dar și a dreptului publicului de a fi informat corect, conform realității și în limitele decenței. Instanța de judecată mai consideră că dispozițiile art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală nu încalcă principiul egalității în drepturi, deoarece sunt situații diferite în cazul categoriilor profesionale invocate de autorii excepțiilor, situații cărora trebuie să le corespundă tratamente juridice deosebite, pentru respectarea altor principii constituționale. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a art. 207 din Codul penal instanța de judecată consideră, de asemenea, ca fiind nefondate criticile, arătându-se că proba verității este admisibilă numai în anumite cazuri și nu presupune, în toate cazurile, dezvăluirea surselor de informare ale ziaristilor sau că o asemenea dezvăluire nu ar fi permisă pentru ocrotirea unor interese publice sau individuale, reglementări care nu se regăsesc în cuprinsul Convenției.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctele sale de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată sub toate aspectele. Astfel, se consideră că dispozițiile art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală nu sunt contrare prevederilor art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece, „în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, o restrângere nu este de natură să încalce art. 10 din Convenție, dacă este *prevăzută de lege*, îndreptată spre îndeplinirea unui *scop legitim* și *necesară într-o societate democratică*“. Referirile la organul judiciar căruia i se adresează plângerea nu sunt socotite, în opinia Guvernului, ca restrângeri aduse libertății de exprimare în accepțiunea art. 10 din Convenție. Se invocă, în acest sens, însăși jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care în *Cazul Constantinescu împotriva României* a constatat că nu a existat o încălcare a art. 10 din Convenție, deoarece

„marja de apreciere a autorităților naționale“ în stabilirea existenței „unei nevoi sociale imperioase care să răspundă ingerinței în exercitarea libertății de exprimare nu a fost depășită“. Se mai arată că același text de lege nu contravine nici prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece „nu creează nici privilegiu, nici discriminări, neîncalcând vreunul dintre criteriile egalității în drepturi, enumerate în art. 4 din Constituție“. Totodată se consideră că nu sunt încălcate nici prevederile art. 30 alin. (1), (2) și (8) din Constituție, deoarece textul procedural criticat nu conține dispoziții de asemenea natură. Referitor la excepția de neconstituționalitate a art. 207 din Codul penal se arată că este nefondată în raport cu prevederile art. 30 alin. (6) și cu cele ale art. 54 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au trimis punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate ridicate.

Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală și cele ale art. 207 din Codul penal, care au următorul cuprins:

— art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală: „*Aceste prevederi se aplică și în cazul infracțiunilor prevăzute în art. 193, 205 și 206 din Codul penal, săvârșite prin presă sau orice mijloace de comunicare în masă.*“

Aceste dispoziții trebuie corelate cu cele ale paragrafului 1 al alin. 2 al art. 279 din Codul de procedură penală, la care se face referire, dispoziții care prevăd: „*Plângerea prealabilă se adresează:*

a) instanței de judecată, în cazul infracțiunilor prevăzute de Codul penal în art. 180, 184 alin. 1, 193, 205, 206, 210, 213 și 220, dacă făptuitorul este cunoscut. Când făptuitorul este necunoscut, persoana vătămată se poate adresa organului de cercetare penală pentru identificarea lui.“;

— art. 207 din Codul penal: „*Proba verității celor afirmate sau imputate este admisibilă, dacă afirmarea sau imputarea a fost săvârșită pentru apărarea unui interes legitim. Fapta cu privire la care s-a făcut proba verității nu constituie infracțiunea de insultă sau calomnie.*“

Textele constituționale, invocate de autorul excepției ca fiind încălcate, au următoarea redactare:

— art. 1 alin. (3): „*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.*“;

— art. 11: „*(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.*

(2) Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.“;

— art. 20: „*(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.“;

— art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*“;

— art. 29 alin. (1) și (2): „*(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.*

(2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.“;

— art. 30 alin. (1), (2) și alin. (8) teza finală: „*(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile.*

(2) Cenzura de orice fel este interzisă. [...]

(8) [...] Delictele de presă se stabilesc prin lege.“;

— art. 31 alin. (1): „*Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.*“

Autorul excepției a mai invocat și încălcarea art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care are următorul cuprins: „*1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.*

2. Exercițarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.“

Autorii excepțiilor consideră că este neconstituțională instituția plângerii prealabile (prevăzută la art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală ca o condiție necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale) în cazurile prevăzute de art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din același cod, deoarece se încalcă principiul egalității în drepturi a cetățenilor, prin faptul că pentru infracțiunile menționate în acest text, săvârșite de jurnaliști (care ar constitui infracțiuni de serviciu), alte categorii profesionale nu pot fi chemate în judecată direct în fața instanței, ci este prevăzută o procedură prealabilă, de cercetare de către „organe competente, altele decât instanțele“, care-i pot exonera de orice răspundere penală. Se consideră că astfel se instituie o discriminare interzisă de art. 16 alin. (1) din Constituție. Totodată autorii excepției apreciază că sunt încălcate și prevederile art. 29 alin. (1) și (2), referitoare la libertatea conștiinței, ale art. 30 alin. (1), (2) și (8) din Constituție, referitoare la libertatea de exprimare, prevederile art. 1 alin. (3) și cele ale art. 11 și art. 20 din Constituție, raportate la art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la libertatea de exprimare.

1. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de

procedură penală, Curtea constată că nu pot fi reținute criticile formulate, având în vedere următoarele considerente:

Condiționarea punerii în mișcare a acțiunii penale de existența plângerii prealabile a persoanei vătămate reprezintă o excepție de la regula generală a oficialității procesului penal, înscrisă în art. 2 alin. 2 din Codul de procedură penală. Cazurile în care este necesară plângerea prealabilă se împart în două categorii: în cazul anumitor infracțiuni, prevăzute expres și limitativ de lege, plângerea prealabilă se depune direct la instanța de judecată, iar în cazul altor infracțiuni, determinate, de asemenea, prin lege, plângerea trebuie adresată organului de urmărire penală competent, sesizarea instanței urmând a se face prin rechizitoriul procurorului. Potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”. Stabilirea infracțiunilor în cazul cărora este necesară plângerea prealabilă, a celorla în care trebuie efectuată urmărirea penală, precum și a celor în cazul cărora sesizarea instanței de judecată se face prin plângerea prealabilă directă a persoanei vătămate este lăsată de Constituție la libera opțiune a legiuitorului. În speță, textul art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală, introdus prin Legea nr. 45/1993 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 147 din 1 iulie 1993), extinde cazurile în care plângerea penală a persoanei vătămate poate fi adresată direct instanței de judecată, prevăzute de paragraful 1 al aceluiași alineat, și cu privire la „*infracțiunile prevăzute în art. 193, 205 și 206 din Codul penal, săvârșite prin presă sau orice mijloace de comunicare în masă*”.

Curtea reține că prevederile art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice nu sunt încălcate pentru că textul de lege menționat nu conține privilegii sau discriminări de natura celorla prevăzute la art. 4 din Constituție, și anume de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. Faptul că pentru categoria de infracțiuni prevăzută de textul de lege criticat este aplicabilă procedura plângerii prealabile prevăzută la alin. 2 lit. a) al art. 279 din Codul de procedură penală, iar nu aceea prevăzută la lit. b) sau c) ale aceluiași articol nu poate fi considerat o discriminare. În mod constant Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că principiul egalității nu înseamnă uniformitate, ci presupune ca în situații deosebite (cum este și cel în speță) să se adopte soluții juridice deosebite. Or, situația jurnaliștilor trimiși în judecată numai pentru infracțiunile prevăzute la art. 193, 205 și 206 din Codul penal, săvârșite prin presă sau prin orice mijloace de comunicare în masă, este diferită de aceea a judecătorilor, procurorilor, notarilor ori a altor categorii profesionale prevăzute la lit. c) a aceluiași articol, diferență rezultând din specificul activității acestora, natura deosebită a infracțiunilor pentru care sunt reclamați, gravitatea faptelor ori principiile constituționale ocrotite. Totodată Curtea observă că argumentele invocate de autorii excepțiilor, referitoare la competența organelor, altele decât instanțele, ori la exonerarea de răspundere care ar fi posibilă în mai mare măsură în fața acestor organe de cercetare penală, nu pot fi luate în considerare, deoarece, chiar potrivit prevederilor constituționale [art. 125 alin. (3)], competența și procedura de judecată sunt stabilite numai de lege, iar nu de Constituție, iar garanții procesuale care să asigure aflarea adevărului de către instanță ori de către organul de cercetare penală sunt, deopotrivă, existente în ambele situații, aflarea adevărului fiind unul dintre principiile

de bază ale procesului penal (art. 3 din Codul de procedură penală).

Curtea mai constată că textul procedural criticat nu încalcă prevederile art. 30 alin. (1) și (2) din Constituție și nici pe cele ale art. 10 din Convenție, referitoare la libertatea de exprimare, deoarece, potrivit prevederilor constituționale ale alin. (6) din art. 30, „*Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine*”, iar, potrivit prevederilor art. 10 alin. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, „*exercitarea acestor libertăți poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru [...] protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora [...]*”. Or, tocmai pentru sancționarea depășirii limitelor constituționale ale exercitării libertății de exprimare textul menționat stabilește extinderea procedurii plângerii prealabile adresate instanței de judecată și asupra infracțiunilor de amenințare, insultă și calomnie săvârșite prin presă sau prin orice mijloace de comunicare în masă, dispozițiile sale fiind astfel conforme Constituției și Convenției.

Curtea mai constată că nu sunt încălcate, de asemenea, nici prevederile art. 30 alin. (8) teza finală, referitoare la stabilirea prin lege a delictelor de presă, deoarece, nefiind încă adoptată o lege prin care să fie stabilite delictele de presă, textul constituțional invocat nu are nici o incidență în cauză.

Totodată Curtea observă că nu sunt încălcate, prin dispozițiile procedurale criticate, nici prevederile art. 29 alin. (1) și (2) din Constituție, referitoare la libertatea conștiinței, deoarece libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase „*trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc*”, potrivit chiar alin. (2) al art. 29 din Constituție, invocat de autori în motivarea excepțiilor de neconstituționalitate.

Prin urmare, reținând că dispozițiile art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor constituționale menționate și nici prevederilor art. 10 din Convenție, Curtea reține, totodată, că nu sunt încălcate, de asemenea, nici prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție, referitoare la statul român ca stat de drept, ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern și nici prevederile art. 20 din Constituție, referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, existând depline concordanțe între textul din Convenție invocat și dispozițiile legale criticate.

2. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 din Codul penal, Curtea reține, de asemenea, că este neîntemeiată, întrucât acestea sunt conforme cu prevederile constituționale invocate de autorul excepției.

Astfel, nu poate fi reținut motivul invocat, referitor la imposibilitatea efectuării probei verității, din cauza eticii jurnalistului care obligă la protejarea surselor de informare. Curtea observă că proba verității nu impune dezvăluirea surselor de informare, ci scopul ei este acela de a da posibilitatea jurnalistului de a dovedi adevărul informațiilor date publicității. Totodată Curtea atrage atenția că nu se poate justifica săvârșirea unor infracțiuni grave prin invocarea secretului surselor de informare.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 29 din Constituție, și anume a alin. (1) și (2), referitoare la libertatea conștiinței, Curtea constată că reglementarea probei verității în cazul infracțiunilor de insultă și calomnie, prin art. 207 din Codul penal, nu aduce nici un fel de atingere

libertății conștiinței, garantată de Legea fundamentală, ci, dimpotrivă, asigură exercitarea cu bună-credință a libertății gândirii și a opiniilor, fără a se încălca drepturile și libertățile fundamentale ale celorlalți, în spiritul art. 54 din Constituție. Or, faptele de insultă și calomnie demonstrează tocmai o lipsă de respect pentru demnitatea persoanei și, de aceea, numai dacă au fost săvârșite pentru apărarea unui interes legitim și dacă s-a făcut proba verității lor, ele nu constituie infracțiuni.

În ceea ce privește invocarea încălcării art. 31 din Constituție, referitor la dreptul la informare, Curtea reține netemeinicia acestei critici, deoarece, potrivit prevederilor alin. (4) din acest articol, „Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice”. Or, procedura de sancționare a ziaristilor pentru săvârșirea infracțiunilor de amenințare, insultă sau calomnie are în vedere tocmai obligațiile constituționale ale celor care folosesc mijloacele de informare în masă și care trebuie să asigure o informare corectă a publicului.

Curtea Constituțională a mai fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 și alin. 2 lit. a) din Codul de procedură penală. Poate fi menționată în acest sens Decizia nr. 162 din 21 septembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 2 noiembrie 2000, prin care s-a statuat că această excepție este neîntemeiată, dispozițiile legale criticate fiind constituționale, deoarece „nu aduc atingere acestor drepturi fundamentale ale omului, obiectul reglementării constituindu-l doar procedura de punere în mișcare a acțiunii penale numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere”.

Considerentele și soluția adoptată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Curtea constată că nu este întemeiată nici critica referitoare la încălcarea art. 30 alin. (1) din Constituție, deoarece libertatea de exprimare, ca orice altă libertate sau drept fundamental, trebuie să fie exercitată cu bună-credință, potrivit art. 54 din Constituție, „fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți”, iar conform art. 30 alin. (6), „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea,

onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

De altfel, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 207 din Codul penal, respingând excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții. Astfel, prin Decizia nr. 134 din 6 iulie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 august 2000, Curtea a statuat că art. 207 din Codul penal nu încalcă principiul prezumției de nevinovăție consacrat de art. 23 alin. (8) din Constituție, deoarece acesta „nu reglementează stabilirea vinovăției în cazul infracțiunilor de insultă și de calomnie. În realitate, acest text de lege instituie posibilitatea inculpatului de a dovedi veridicitatea afirmărilor sau imputărilor făcute, aceasta constituind un caz special de înlăturare a caracterului penal al faptei, prin lipsa pericolului social, dacă fapta a fost săvârșită pentru apărarea unui interes legitim”. S-a mai reținut că „Apărarea drepturilor și a libertăților cetățenilor impune, în unele situații, sancționarea penală a afirmărilor și imputărilor, chiar dacă acestea se referă la fapte adevărate, dar nu au fost făcute pentru apărarea unui «interes legitim». De altfel, necesitatea sancționării rezultă din prevederile art. 30 alin. (6) din Constituție”. Prin aceeași decizie Curtea a constatat și faptul că textul art. 207 din Codul penal „este în deplină concordanță cu prevederile art. 10 pct. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Considerentele și soluția adoptate prin decizia citată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neexistând elemente noi care să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Curtea observă, de asemenea, că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la protejarea surselor de la care jurnaliștii preiau informații nu este relevantă în cauză, întrucât art. 207 din Codul penal se referă la fapte determinate privitoare la o persoană, deci elemente concrete care pot fi dovedite, iar nu la obligația impusă de un tribunal unui ziarist de a-și dezvălui sursele, sub sancțiunea aplicării unei amenzi, situație la care se referă *Cazul Goodwin contra Regatul Unit*, caz invocat de autorii excepțiilor.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 2 lit. a) alin. 2 din Codul de procedură penală și ale art. 207 din Codul penal, excepții ridicate de Teodor Emilian Vasiliu, Mariana Ionescu și Sorin Dumitru Popescu în dosarele nr. 2.011/2000, nr. 4.397/2000 și, respectiv, nr. 4.887/2000 ale Judecătoriei Sectorului 1 București. Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 15 noiembrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Marioara Prodan

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Contractului-cadru privind condițiile acordării medicamentelor cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu și a Contractului-cadru privind condițiile acordării dispozitivelor medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice, în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 11 alin. (2) din Legea asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Contractul-cadru privind condițiile acordării medicamentelor cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu și Contractul-cadru privind condițiile acordării dispozitivelor medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice, în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate, prevăzute în anexele nr. 1 și 2 care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Medicamentele cu și fără contribuție personală se asigură de farmaciile autorizate de Ministerul Sănătății și Familiei și acreditate conform reglementărilor legale în vigoare, în baza contractelor încheiate cu casele de asigurări de sănătate județene, respectiv a municipiului București, Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și cu Casa Asigurărilor de Sănătate a Transporturilor, denumite în continuare *case de asigurări de sănătate*.

(2) Lista cuprinzând denumirile comune internaționale (DCI) ale medicamentelor din Nomenclatorul de medicamente și produse biologice de uz uman de care beneficiază asigurații pe bază de prescripție medicală în tratamentul ambulatoriu, cu sau fără contribuție personală, se elaborează anual de Ministerul Sănătății și Familiei și de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, cu avizul Colegiului Medicilor din România și al Colegiului Farmaciștilor din România, și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Lista cuprinzând denumirile comune internaționale (DCI) ale medicamentelor din Nomenclatorul de medicamente și produse biologice de uz uman de care beneficiază asigurații pe bază de prescripție medicală, cu sau fără contribuție personală, după 3 luni de la intrarea în vigoare se poate actualiza trimestrial în cazul în care nu corespunde nevoilor de asistență medicală, pe baza analizei Ministerului Sănătății și Familiei, a Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, a Colegiului Medicilor din România și a Colegiului Farmaciștilor din România, care adoptă măsurile ce se impun pentru a asigura funcționarea în continuare a sistemului de compensare a medicamentelor, având în vedere sumele ce pot fi acordate cu această destinație.

Art. 3. — Sistemul de compensare a medicamentelor care se eliberează cu contribuție personală din partea asiguraților se stabilește de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prin ordin al președintelui, cu consultarea Colegiului Farmaciștilor din România și a Colegiului Medicilor din România, cu avizul Ministerului Sănătății și Familiei.

Art. 4. — (1) Casa Națională de Asigurări de Sănătate și Colegiul Medicilor din România elaborează anual lista cuprinzând dispozitivele medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice, decontate integral sau cu contribuție personală din partea asiguratului.

(2) Dispozitivele medicale pot fi furnizate numai de unități de tehnică medicală organizate conform prevederilor Legii nr. 176/2000 privind dispozitivele medicale și ale Hotărârii Guvernului nr. 625/2001 pentru aprobarea procedurilor de autorizare a funcționării comercianților. Unitățile de tehnică medicală acreditate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate se numesc *furnizori acreditați de dispozitive medicale*. Lista cuprinzând furnizorii acreditați de dispozitive medicale se stabilește de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prin ordin al președintelui acesteia. Condițiile de acreditare și de retragere a acreditării se stabilesc prin norme metodologice de aplicare a contractului-cadru aprobat prin prezenta hotărâre.

(3) Dispozitivele medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice se acordă în baza contractelor încheiate între furnizorii acreditați de dispozitive medicale și casa de asigurări de sănătate.

Art. 5. — Suma maximă care se suportă de casele de asigurări de sănătate pentru fiecare dispozitiv medical sau pe tip de dispozitiv medical, după caz, denumită în continuare *preț de referință*, se stabilește anual de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prin ordin al președintelui acesteia, pe baza criteriilor economice și a caracteristicilor tehnice ale dispozitivelor medicale.

Art. 6. — Nerespectarea obligațiilor contractuale de către părți conduce la aplicarea măsurilor prevăzute în Contractul-cadru privind condițiile acordării medicamentelor

cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu și în Contractul-cadru privind condițiile acordării dispozitive-
lor medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor
organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice,
în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate,
stipulate în contractele de furnizare de medicamente cu și
fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu și de
furnizare de dispozitive medicale destinate corectării și
recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori
corectării unor deficiențe fizice.

Art. 7. — Controlul activității farmaciilor acreditate se
asigură de servicii specializate din structura Casei
Naționale de Asigurări de Sănătate, a caselor de asigurări
de sănătate, a Ministerului Sănătății și Familiei și a
direcțiilor de sănătate publică, împreună cu Colegiul
Medicilor din România și Colegiul Farmaciștilor din
România, organizate la nivel național și județean, respectiv
al municipiului București, precum și de alte instituții abili-
tate de lege. Controlul activității furnizorilor de dispozitive
medicale se asigură de către servicii specializate din struc-
tura Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, a caselor
de asigurări de sănătate, a Ministerului Sănătății și Familiei,
împreună cu Colegiul Medicilor din România, organizat la
nivel național și județean, respectiv al municipiului
București, precum și de alte instituții abilitate de lege.

Art. 8. — Ministerul Sănătății și Familiei, autoritate
publică centrală în domeniul asigurării, promovării și ocrotirii

sănătății populației, supraveghează respectarea legislației în
domeniu pentru garantarea dreptului la asistență medicală,
colaborând în acest scop cu Casa Națională de Asigurări
de Sănătate, Colegiul Medicilor din România, Colegiul
Farmaciștilor din România, autoritățile publice centrale și
locale și cu alte instituții abilitate.

Art. 9. — În aplicarea prezentei hotărâri Casa Națională
de Asigurări de Sănătate și Colegiul Medicilor din România,
cu avizul Ministerului Sănătății și Familiei, elaborează
norme metodologice de aplicare a contractului-cadru, denu-
mite în continuare *norme*. Normele se aprobă prin ordin
comun al președintelui Casei Naționale de Asigurări de
Sănătate și al președintelui Colegiului Medicilor din
România, cu avizul Ministerului Sănătății și Familiei, și se
publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 10. — (1) Prezenta hotărâre intră în vigoare
începând cu luna ianuarie 2002.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri pre-
vederile referitoare la asistența cu medicamente și dispozi-
tive medicale din Hotărârea Guvernului nr. 165/2001 pentru
aprobarea Contractului-cadru privind condițiile acordării asis-
tenței medicale în cadrul sistemului asigurărilor sociale de
sănătate pentru anul 2001, publicată în Monitorul Oficial al
României, Partea I, nr. 34 din 19 ianuarie 2001, cu modi-
ficările și completările ulterioare, își încetează
aplicabilitatea.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș

p. Ministrul de interne,
Toma Zaharia,
secretar de stat

Ministrul apărării naționale,
Ioan Mircea Pașcu

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 27 decembrie 2001.
Nr. 1.331.

ANEXA Nr. 1

CONTRACT - CADRU
privind condițiile acordării medicamentelor cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu
în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. — În relațiile contractuale cu casele de asigurări
de sănătate farmaciile acreditate au următoarele obligații:

a) să se aprovizioneze permanent cu medicamentele
prevăzute în lista cuprinzând denumirile comune
internaționale ale medicamentelor din Nomenclatorul de

medicamente și produse biologice de uz uman de care
beneficiază asigurații în tratamentul ambulatoriu pe bază de
prescripție medicală cu sau fără contribuție personală;

b) să aibă permanent în stoc produse comerciale ale
aceleiași denumiri comune internaționale (DCI), care au
prețurile cele mai mici disponibile pe piață;

c) să practice o evidență de gestiune cantitativ valorică pentru medicamentele cu și fără contribuție personală de care beneficiază asigurații;

d) să verifice prescripțiile medicale cu privire la datele obligatorii pe care acestea trebuie să le cuprindă pentru a fi eliberate și decontate de casele de asigurări de sănătate, precum și să verifice dacă au fost respectate condițiile prevăzute în normele privind eliberarea prescripțiilor medicale referitoare la numărul de medicamente și durata terapiei;

e) să nu elibereze medicamente fără prescripție medicală pentru cele la care reglementările legale în vigoare prevăd această obligație;

f) să transmită caselor de asigurări de sănătate datele solicitate, prin programul implementat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate sau printr-un program compatibil cu cerințele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, avizat de aceasta;

g) să întocmească și să prezinte caselor de asigurări de sănătate documentele necesare în vederea decontării medicamentelor: factură, borderou centralizator, prescripții medicale și bonuri de casă, în condițiile stabilite prin norme;

h) să respecte modul de eliberare a medicamentelor, în condițiile stabilite prin norme;

i) să angajeze numai personal farmaceutic care posedă autorizație de liberă practică;

j) să informeze asigurații despre drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de asigurat privind eliberarea medicamentelor, precum și modul de utilizare a acestora, conform prescripției medicale;

k) să respecte prevederile codului deontologic al farmaciștilor în relațiile cu asigurații;

l) să își stabilească programul de funcționare, pe care să îl afișeze la loc vizibil în farmacie, și să participe la sistemul organizat pentru asigurarea furnizării medicamentelor în zilele de sâmbătă, duminică și sărbători legale;

m) să elibereze prescripții medicale pentru asigurați, indiferent de casa de asigurări de sănătate la care se virează contribuția de asigurări de sănătate a asiguratului;

n) să elibereze medicamentul cu prețul cel mai mic din farmacie, dacă medicul indică în prescripția medicală numai denumirea substanței active;

o) să anuleze medicamentele care nu au fost eliberate, în fața primitorului, pe toate exemplarele prescripției medicale;

p) să nu elibereze medicamentele din prescripțiile medicale care și-au încetat valabilitatea;

q) să accepte controlul din partea serviciilor specializate asupra modului de desfășurare a activității;

r) să păstreze la loc vizibil în farmacie condica de sugestii și reclamații; condica va fi numerotată de farmacie și ștampilată de casa/casele de asigurări de sănătate cu care aceasta se află în relație contractuală.

Art. 2. — În relațiile contractuale cu casele de asigurări de sănătate farmaciile acreditate au următoarele drepturi:

a) să primească de la casa de asigurări de sănătate contravaloarea medicamentelor cu și fără contribuție personală furnizate, conform facturilor emise și documentelor însoțitoare;

b) să fie informate permanent și din timp asupra modalității de furnizare a medicamentelor cu și fără contribuție personală;

c) să cunoască condițiile de contractare de furnizare de medicamente cu și fără contribuție personală;

d) să își organizeze activitatea proprie pentru creșterea eficienței furnizării de medicamente cu și fără contribuție personală, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare.

Art. 3. — În relațiile contractuale cu farmaciile acreditate casele de asigurări de sănătate au următoarele obligații:

a) să încheie contracte de furnizare de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu numai cu farmaciile autorizate și acreditate conform reglementărilor legale în vigoare;

b) să nu deconteze contravaloarea prescripțiilor medicale care nu conțin datele obligatorii privind prescrierea și eliberarea acestora, stabilite potrivit normelor; casele de asigurări de sănătate pot face derogare de la această prevedere numai pentru afecțiuni acute și numai dacă se poate identifica medicul, asiguratul și se specifică faptul că tratamentul este prescris pentru afecțiune acută. În această situație casele de asigurări de sănătate vor atenționa medicii care prescriu rețete fără toate datele obligatorii necesare în vederea decontării acestora. În cazul unor abateri repetate casele de asigurări de sănătate vor lua măsuri corespunzătoare;

c) să deconteze farmaciilor acreditate cu care au încheiat contracte, în limita valorii contractate și defalcate trimestrial, contravaloarea medicamentelor cu și fără contribuție personală eliberate, astfel: 50% din valoarea facturii în termen de 5 zile de la data depunerii facturii de către farmacie la casa de asigurări de sănătate, restul valorii facturii acceptate la decontare, în maximum 30 de zile de la data depunerii acesteia. Facturile ce depășesc valoarea contractată și defalcată trimestrial se decontează în termen de maximum 90 de zile de la data depunerii;

d) să urmărească decadal evoluția consumului de medicamente comparativ cu fondul alocat cu această destinație, luând măsurile ce se impun;

e) să controleze farmaciile acreditate în scopul respectării contractului; controlul va viza numai acea parte a activității farmaciei cu privire la eliberarea medicamentelor cu sau fără contribuție personală, activitate aferentă relației contractuale cu casa de asigurări de sănătate;

f) să țină evidența cheltuielilor cu medicamentele cu și fără contribuție personală, pe medic și pe asigurat;

g) să acorde, în cadrul sumelor negociate și contractate, avansuri lunare în limita a 30% din suma corespunzătoare lunii respective pentru farmaciile care funcționează în structura unor unități sanitare din ambulatoriile de specialitate din sistemul de apărare, ordine publică, siguranță națională și autoritate judecătorească.

CAPITOLUL II

Condițiile acordării medicamentelor cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate

Art. 4. — (1) Casele de asigurări de sănătate încheie contracte cu reprezentanții legali ai societăților comerciale farmaceutice pe baza următoarelor documente:

- a) actele de constituire a societății;
- b) codul fiscal;
- c) autorizația de funcționare;
- d) contul deschis la trezoreria statului;
- e) certificatul de acreditare a farmaciei.

(2) În contractul de furnizare de medicamente cu și fără contribuție personală se va specifica valoarea acestuia, defalcată pe trimestre. Valoarea contractului se va negocia între farmaciile acreditate și casele de asigurări de sănătate, în baza criteriilor de evaluare stabilite prin norme.

(3) Pentru anul 2002 în valoarea contractului încheiat între casele de asigurări de sănătate și farmacii vor fi incluse și obligațiile de plată către farmacii, înregistrate până la data de 30 noiembrie 2001.

(4) Clauzele contractului pot fi modificate prin acte adiționale, iar valoarea contractului poate fi corectată dacă fondul cu această destinație suferă modificări în cursul anului sau dacă se înregistrează economii la unele farmacii, cu încadrarea în sumele alocate cu această destinație.

(5) Contractele pot fi încheiate de reprezentantul legal al societății comerciale farmaceutice atât cu casa de asigurări de sănătate în a cărei rază administrativ-teritorială se află sediul social al societății respective, cât și cu alte case de asigurări de sănătate, în numele și pentru farmaciile din structura sa organizatorică. În situația în care în cadrul aceleiași societăți comerciale farmaceutice funcționează mai multe farmacii acreditate, situate în județe diferite, reprezentantul legal al societății comerciale încheie contracte cu casele de asigurări de sănătate județene, respectiv a municipiului București, în a căror rază teritorială se află amplasate farmaciile respective. Casele de asigurări de sănătate pot refuza încheierea de contracte de furnizare de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu cu farmaciile care au săvârșit pe durata derulării contractului anterior fapte care contravin prevederilor legale și contractuale.

Art. 5. — Modalitățile de prescriere, eliberare și de decontare a medicamentelor cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu se stabilesc prin norme.

Art. 6. — Tipul de contract pentru furnizarea de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu se stabilește prin norme. Utilizarea acestui tip de contract este obligatorie, farmaciile acreditate putând negocia clauze suplimentare cu casele de asigurări de sănătate, în limita condițiilor prevăzute în actele normative în vigoare, care vor fi menționate la capitolul „Alte clauze“.

Art. 7. — Fondul pentru consumul de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu se determină prin aplicarea unei cote procentuale asupra cheltuielilor materiale și serviciilor cu caracter medical, aprobate

în bugetul Fondului asigurărilor sociale de sănătate, la stabilirea căreia se va lua în considerare cel puțin fondul aprobat pentru anul precedent aferent consumului de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu, indexat cu coeficientul de inflație prognozat pentru anul în curs. Casa Națională de Asigurări de Sănătate, la propunerile caselor de asigurări de sănătate, analizează și stabilește cota procentuală, cu avizul Colegiului Medicilor din România. Aceasta se aprobă prin ordin comun al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al ministrului sănătății și familiei.

Art. 8. — Neplata, din vina casei de asigurări de sănătate, în termen de maximum 30 de zile de la depunerea documentelor justificative, a sumelor datorate prevăzute în contract, respectiv în termen de maximum 90 de zile pentru cele care depășesc valoarea contractată, atrage majorări de întârziere egale cu majorările aferente pentru întârzierile achitării impozitelor către stat.

Art. 9. — Refuzul farmaciilor acreditate de a pune la dispoziție organelor de control actele de evidență a medicamentelor cu și fără contribuție personală furnizate și documentele în baza cărora se decontează acestea de către casele de asigurări de sănătate conduce la sistarea plăților în curs către farmacia respectivă până la următorul control.

Art. 10. — Contractul de furnizare de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu se reziliază de plin drept printr-o notificare scrisă a casei de asigurări de sănătate în termen de 10 zile de la data constatării, în următoarele situații:

- a) dacă farmacia acreditată nu începe activitatea în termen de cel mult 3 luni de la data semnării prezentului contract;
- b) dacă din motive imputabile farmaciei acreditate aceasta își întrerupe activitatea pe o perioadă mai mare de 3 luni;
- c) dacă farmacistul renunță sau pierde calitatea de membru al Colegiului Farmaciștilor din România;
- d) ridicarea de către organele în drept a autorizației de funcționare a farmaciei acreditate;
- e) retragerea acreditării farmaciei sau expirarea termenului de valabilitate a acesteia;
- f) dacă farmacia acreditată compensează medicamentele neeliberate din prescripția medicală cu orice alte medicamente sau produse din farmacie;

g) nerespectarea obligațiilor contractuale în mod repetat și nejustificat, constatată cu ocazia contractelor efectuate de instituțiile abilitate să efectueze controlul.

Art. 11. — Contractul de furnizare de medicamente cu și fără contribuție personală în tratamentul ambulatoriu încetează cu data la care a intervenit una dintre următoarele situații:

- a) se mută farmacia din teritoriul de funcționare;
- b) a survenit decesul reprezentantului legal al farmaciei;
- c) încetarea prin faliment, dizolvare, lichidare;
- d) încetarea definitivă a activității casei de asigurări de sănătate;
- e) acordul de voință al părților;

f) prin denunțarea unilaterală a contractului de către reprezentantul legal al farmaciei, printr-o notificare scrisă, cu 45 de zile calendaristice anterioare datei de la care se dorește încetarea contractului.

ANEXA Nr. 2

CONTRACT - C A D R U

privind condițiile acordării dispozitivelor medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice, în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — În relațiile contractuale cu casele de asigurări de sănătate furnizorii de dispozitive medicale au următoarele obligații:

a) să livreze dispozitivele medicale autorizate/inregistrate de Ministerul Sănătății și Familiei, pentru care sunt acreditați în sistemul asigurărilor sociale de sănătate;

b) să nu livreze dispozitive medicale expirate sau care prezintă abateri de la performanțele funcționale și de securitate, generatoare de incidente;

c) să livreze dispozitive medicale însoțite de documente care atestă proveniența și calitatea lor;

d) să emită, potrivit legii, declarația de conformitate pentru dispozitivele medicale la comandă;

e) să asigure service pentru dispozitivul medical livrat, atât în perioada de garanție, cât și după expirarea acesteia;

f) să asigure repararea dispozitivului medical după expirarea termenului de garanție;

g) să livreze dispozitivele medicale numai la sediul social sau la punctul/punctele de lucru menționat/menționate în certificatul de acreditare;

h) să livreze numai dispozitive medicale cu elemente de identificare și cu instrucțiuni de folosire și întreținere în limba română;

i) să livreze dispozitivele medicale în ambalaje adecvate, potrivit formei și caracteristicilor acestora, și să le eticheteze conform prevederilor legale în vigoare;

j) să verifice la livrare, după caz, adaptabilitatea și buna funcționare a dispozitivului medical;

k) să livreze la termen dispozitivul medical comandat;

l) să execute orice modificare necesară dispozitivului medical în cazul în care nu au fost respectate caracteristicile specifice din prescripția medicului de specialitate;

m) să transmită Casei Naționale de Asigurări de Sănătate documentația privind fundamentarea datelor pentru calcularea prețului de referință și caracteristicile specifice ale dispozitivelor medicale pentru care sunt acreditați;

n) să respecte confidențialitatea tuturor datelor și informațiilor privitoare la asigurați, precum și demnitatea și intimitatea acestora;

o) să emită facturile însoțite de copia de pe certificatul de garanție, declarația de conformitate pentru dispozitivele la comandă, de audiogramele efectuate după protezarea auditivă și de confirmarea primirii dispozitivului medical, sub semnătura beneficiarului, cu specificarea domiciliului și a actului de identitate sau a documentelor ce confirmă expe-

dierea prin poștă și primirea la domiciliu; cheltuielile cu transportul dispozitivului medical la domiciliul asiguratului nu se decontează de casele de asigurări de sănătate;

p) să respecte dreptul asiguratului de a alege furnizorul de dispozitive medicale în mod nediscriminatoriu;

q) să accepte controlul din partea serviciilor specializate din structura Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, a caselor de asigurări de sănătate, împreună cu Colegiul Medicilor din România, organizate la nivel național și județean, respectiv al municipiului București, asupra modului de desfășurare a întregii activități care face obiectul contractului;

r) să transmită Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și caselor de asigurări de sănătate cu care are încheiate contracte de furnizare de dispozitive medicale modificarea prețului de vânzare cu amănuntul față de cel care a stat la baza calculului prețului de referință, ori de câte ori apare această modificare. Creșterea prețurilor de vânzare cu amănuntul acceptate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate nu poate fi mai mare decât coeficientul de inflație aferent unei perioade de minimum 3 luni de la comunicarea ultimului preț.

Art. 2. — În relațiile contractuale cu casele de asigurări de sănătate furnizorii de dispozitive medicale au următoarele drepturi:

a) să primească de la casa de asigurări de sănătate contravaloarea dispozitivelor medicale furnizate, conform facturilor emise și documentelor însoțitoare;

b) să fie informați permanent și din timp asupra modalității de furnizare a dispozitivelor medicale;

c) să cunoască condițiile de contractare de furnizare de dispozitive medicale;

d) să își organizeze activitatea proprie pentru creșterea eficienței protezării și furnizării de dispozitive medicale, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare;

Art. 3. — În relațiile contractuale cu furnizorii de dispozitive medicale casele de asigurări de sănătate au următoarele obligații:

a) să trimită Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, pentru fiecare furnizor de dispozitive medicale, certificatul de acreditare, în original, și documentele pe baza cărora s-a făcut acreditarea, în termen de 3 zile de la data emiterii certificatului de acreditare;

b) la contractare să verifice prezența furnizorului de dispozitive medicale în Lista cuprinzând furnizorii acreditați pentru întreaga țară, aprobată prin ordin al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate;

c) să verifice autorizațiile de utilizare/certificatele de înregistrare a dispozitivelor medicale pentru care furnizorul a fost acreditat;

d) să nu refuze contractarea cu furnizorii de dispozitive medicale înscrși în Lista cuprinzând furnizorii acreditați pentru întreaga țară, la solicitarea acestora;

e) să informeze permanent furnizorii de dispozitive medicale asupra condițiilor de contractare;

f) să verifice activitatea furnizorilor de dispozitive medicale conform contractelor încheiate cu aceștia;

g) să emită decizii privind aprobarea procurării/reparării dispozitivului medical, în limita fondurilor cu această destinație;

h) să respecte dreptul asiguratului de a-și alege furnizorul de dispozitive medicale din Lista cuprinzând furnizorii acreditați pentru întreaga țară;

i) să asigure decontarea pe baza facturilor emise de furnizor și a documentelor însoțitoare;

j) să raporteze Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, la termenele stabilite, datele solicitate privind activitatea desfășurată de furnizorii de dispozitive medicale, în baza contractelor încheiate cu aceștia;

k) să țină evidența deciziilor de aprobare a dispozitivelor medicale pe fiecare asigurat, precum și evidența dispozitivelor medicale decontate pe fiecare asigurat;

l) să afișeze la loc vizibil prețurile de referință ale dispozitivelor medicale, lista cuprinzând furnizorii cu care se află în relație contractuală și contribuția personală care se suportă de asigurat.

CAPITOLUL II

Condițiile furnizării dispozitivelor medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice

Art. 4. — Contractul de furnizare de dispozitive medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice se încheie între furnizorul de dispozitive medicale, prin reprezentantul său legal, și casa de asigurări de sănătate, pe baza următoarelor documente:

a) certificatul de înregistrare cu cod unic de înregistrare;

b) certificatul de înmatriculare, după caz;

c) codul fiscal, după caz;

d) autorizația sanitară de funcționare, după caz;

e) contul deschis la trezoreria statului;

f) certificatul de acreditare;

g) autorizația/autorizațiile de utilizare a dispozitivelor medicale pentru care a fost acreditat;

h) certificatul/certificatele de înregistrare a dispozitivelor medicale pentru care a fost acreditat, după caz;

i) certificatul de înregistrare a reprezentantului autorizat.

Art. 5. — (1) Dispozitivele medicale se acordă la recomandarea medicului de specialitate, pe baza prescripției medicale și a cererii scrise întocmite de asigurat, de mandatarul desemnat de acesta cu procură specială sau de reprezentantul legal al asiguratului. Cererea se înregistrează la casa de asigurări de sănătate la care se virează contribuția asiguratului. Pentru persoana asigurată prin

efectul legii cererea se depune la casa de asigurări de sănătate în a cărei rază își are domiciliul sau reședința persoana îndreptățită.

(2) Modul de prescriere, procurare, decontare și de reparare a dispozitivelor medicale se stabilește prin norme.

(3) Medicii de specialitate aflați în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate, care prescriu dispozitive medicale și își desfășoară activitatea în cadrul unei unități sanitare autorizate și/sau acreditate, nu pot reprezenta interesele unui furnizor de dispozitive medicale înscris în lista cuprinzând furnizorii acreditați.

Art. 6. — Casele de asigurări de sănătate decontează integral prețul de vânzare cu amănuntul al dispozitivului medical, dacă acesta este mai mic decât prețul de referință. Dacă prețul de vânzare cu amănuntul al dispozitivului medical este mai mare decât prețul de referință, diferența se suportă de către asigurat ca o contribuție personală și se achită direct furnizorului, care eliberează chitanță fiscală.

Art. 7. — Tipul de contract de furnizare de dispozitive medicale destinate corectării și recuperării deficiențelor organice sau funcționale ori corectării unor deficiențe fizice se stabilește prin norme. Utilizarea acestui tip de contract este obligatorie. Furnizorii de dispozitive medicale pot negocia clauze suplimentare cu casa de asigurări de sănătate, în limita condițiilor prevăzute în actele normative în vigoare care vor fi menționate la capitolul „Alte clauze”.

Art. 8. — Neplata sumelor datorate în condițiile prevăzute în contract, din vina casei de asigurări de sănătate, în termen de maximum 30 de zile de la depunerea facturii și a altor documente justificative atrage majorări de întârziere egale cu majorările aferente pentru întârzierile achitării impozitelor către stat.

Art. 9. — Refuzul furnizorilor de dispozitive medicale de a pune la dispoziție organelor de control actele de evidență a dispozitivelor medicale furnizate și documentele în baza cărora se decontează acestea conduce la sistarea plăților în curs către furnizorul respectiv până la următorul control.

Art. 10. — Contractul de furnizare de dispozitive medicale se reziliază de plin drept printr-o notificare scrisă a casei de asigurări de sănătate în termen de 10 zile de la data constatării, în următoarele situații:

a) ridicarea de către organele în drept a autorizației/avizului de funcționare a furnizorului de dispozitive medicale;

b) retragerea acreditării sau expirarea termenului de valabilitate a acreditării;

c) dacă din motive imputabile furnizorului de dispozitive medicale acesta își întrerupe activitatea pe o perioadă mai mare de 3 luni;

d) furnizarea de dispozitive medicale neautorizate/neînregistrate de Ministerul Sănătății și Familiei;

e) furnizarea de dispozitive medicale pentru care nu este acreditat în sistemul asigurărilor sociale de sănătate;

f) nerespectarea în mod repetat a termenelor de livrare a dispozitivelor medicale.

Art. 11. — Contractul de furnizare de dispozitive medicale încetează la data la care a intervenit una dintre următoarele situații:

- a) se schimbă adresa sediului social;
- b) a survenit decesul reprezentantului legal al furnizorului;
- c) încetarea prin faliment, dizolvare, lichidare a furnizorului de dispozitive medicale;
- d) încetarea definitivă a activității caselor de asigurări de sănătate;
- e) acordul de voință al părților;
- f) denunțarea unilaterală a contractului de către reprezentantul legal al furnizorului de dispozitive medicale, printr-o notificare scrisă, cu 45 de zile calendaristice anterioare datei de la care se dorește încetarea contractului.

Art. 12. — (1) Fondul destinat dispozitivelor medicale se determină prin aplicarea unei cote procentuale asupra cheltuielilor materiale și serviciilor cu caracter medical, aprobate în bugetul Fondului de asigurări sociale de sănătate, la stabilirea căruia se va lua în considerare cel puțin fondul

aprobat pentru anul precedent, aferent asistenței cu dispozitive medicale, indexat cu coeficientul de inflație prognozat pentru anul în curs. Casa Națională de Asigurări de Sănătate, la propunerile caselor de asigurări de sănătate, analizează și stabilește cota procentuală, cu avizul Colegiului Medicilor din România. Cota procentuală se aprobă prin ordin comun al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al ministrului sănătății și familiei.

(2) Pentru încadrarea în fondul aprobat cu această destinație și asigurarea accesului asiguraților la toate categoriile de dispozitive medicale, casele de asigurări de sănătate vor analiza lunar numărul de decizii privind aprobarea procurării dispozitivelor medicale emise în luna anterioară, alcătuiind, după caz, liste de așteptare pentru asigurați, pe categorii de dispozitive medicale. În soluționarea listelor de așteptare se va ține seama atât de criteriile economice, cât și de urgența acordării dispozitivului medical.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---